

Prediking over Zondag 20 vr. 53

- De Heilige Geest-

Vraag 53: Wat gelooft gij van den Heiligen Geest?

Antwoord 53: *'Eerstelijk, dat Hij tezamen met den Vader en den Zoon waarachtig en eeuwig God is. Ten andere, dat Hij ook mij gegeven is, opdat Hij mij door een waar geloof Christus en al zijn weldaden deelachtig make, mij trooste, en bij mij eeuwiglijk blijve'.*

Liturgie:

Ps. 45: 5

17:4

Joh. 16: 1-15

Hand. 19: 1-10

Ps. 45: 6,7 en 8

Ps. 143: 10

Ps. 25: 2

De catechismus, gemeente is een parel. Daar kunt u uw leven lang mee bezig zijn en altijd opnieuw schittert en straalt ze u tegemoet. Soms met ongekende en nog niet vermoede kleuren. Het is natuurlijk Gods Woord niet, dat weten we zeer wel, het is een samenvattende leer des heils. Wij zweren niet bij menselijke geschriften hoe schoon ook, maar al die mensen die vandaag aan de dag zeggen dat de catechismus uit de tijd is, die zullen wel eer uit de tijd zijn dat de catechismus. Want deze leer des heils is uit God. Op een wonderbaarlijk korte, duidelijke en overzichtelijke wijze opgesteld. Wel is waar hier en daar met een ouderwets woord, dat zij toegegeven. Maar dat is ook het ergste niet. Daarvoor zijn we bij elkaar omdat te verklaren. Op een wonderbaarlijke wijze geeft de catechismus een samenvatting van de leer des heils. En ook een samenvatting van de leer van de Heilige Geest.

Wij zijn met elkaar bezig geweest de laatste maanden over de 12 artikelen van ons algemeen ongetwijfeld christelijk geloof. En we zagen dat je deze 12 artikelen kunt terugbrengen tot 3 artikelen: Ik geloof in God de Vader, in God de Zoon, en in God de Heilige Geest. En nu valt het op dat de Catechismus bij de leer van God de Vader toch op zijn minst 3 a 4 vragen en antwoorden over de schepping en voorzienigheid voor nodig heeft. Over de leer van God de Zoon en van Zijn verlossing heeft de catechismus niet minder dan 24 vragen en antwoorden. We hebben ze één voor één met u behandeld. Maar ook de leer van de Heilige Geest wanneer wij erbij rekenen de kerk, de opstanding des vlezes, de gemeenschap der heiligen en het eeuwige leven, komt er kort af. Hoe komt dat? Ach daar kunnen wij zo één, twee, drie geen antwoord op geven gemeente. Wij kunnen er wel op duiden en op wijzen dat de catechismus de Heilige Geest in Zijn verborgenheid respecteert.

Dat betekent dat de Heilige Geest in de Drie personen van het Goddelijk Wezen niet op de voorgrond staat. Wij lezen in Hosea dat God zegt: 'Ik zal Israël zijn als de dauw'. Dat gaat geruisloos, zonder kwetterende muziek, zonder lawaai en zonder spektakel. En zo werkt de Heilige Geest ook op de akker van de gemeente. U moet er maar eens op letten hoe de dauw geruisloos valt en de aarde doordrenkt. En zo ook de Heilige Geest. Hij werkt niet aan de weg in die zin dat iedereen het ziet, hoewel Hij daden kan verrichten waar iedereen wel van opziet. In de regel werkt Hij geruisloos, in het verborgene. Dat wil niet zeggen dat Hij niets doet, integendeel. Zoals de dauw zijn werk doet, zo werk ook de Heilige Geest.

En toch ook gemeente, is de catechismus (dat is de 2^e opmerking) niet geheel te beschuldigen van kortheid want in Zondag 1 is ook al gesproken over de Heilige Geest. Als in Zondag 1 gevraagd werd: 'wat is uw enige troost beide in leven en sterven?', dan volgt dat kostelijke antwoord: 'dat ik in leven en in sterven niet van mij zelf ben, maar het eigendom van Jezus Christus'. En dan volgt wat Christus gedaan heeft: 'met Zijn kostbaar bloed gekocht uit alle geweld des duivels, verlost en alzo bewaard'. En wat daar meer volgt. Want dan volgt het: 'waarom Hij mij door Zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekerd, en Hem voortaan te leven gewillig en bereid maakt'. Je kunt niet één toets in de Bijbel aanslaan of al de toetsen gaan mee trillen. Je kunt niet wezenlijk en waarlijk, persoonlijk en bevindelijk over God de Vader spreken, zonder God de Zoon en zonder God de Heilige Geest. Nee, de catechismus heeft gezegd: 'waarom Hij mij door Zijn Heilige Geest van het Eeuwige leven verzekerd'. Heeft het ons al geleerd in het stuk der ellende: dat al is onze ellende zo uitgebreid, zo groot, zo alles doordringend is; dat er geen redmiddel is tenzij wij door de Geest Gods worden wedergeboren? Daar heb je hem weer. Bij de behandeling van het geloof en de inlijving van het geloof staat dat wij Christus worden ingelijfd. Hier zijn wij passief in. Het is een werk van de Heilige Geest. Bij de hemelvaart hebben wij gezien dat Hij in ons Zijn lidmaten Zijn hemelse gaven uitgiet en die Geest tot een tegenpand geeft, waardoor wij zoeken de dingen die boven zijn.

De derde opmerking gemeente is, dat als wij het over de Geest hebben, beter in de biddende gestalte over Hem kunnen spreken, en tot Hem spreken dan in de lerende gestalte, hoe nodig dat ook is. Met andere woorden: de Heilige Geest wil niet besproken, maar aangesproken zijn. Want Hij weet alles. Hij weet de diepste geheimen van de Vader. Hij weet Zijn eigen taak en opdracht en Hij weet alles van ons. Dat wil zeggen dat wij in het spreken tot de Geest, Gods Geest in de Persoon ontmoeten die al de mysteriën van de Vader en de Zoon kent, doorschouwt en voor zover het een mens mogelijk is openbaart. Maar dat betekent dan ook dat Hij aan de onderkant van ons natuurlijk begripsvermogen ligt. Dat betekent heel eenvoudig dat de natuurlijke mens voor alles en nog wat een antenne heeft, maar niet voor de Geest. De natuurlijke mens zegt Paulus, is de mens zoals hij geboren is, met alles wat een schepsel is, en ook met zijn gaven erbij. Die verstaat niet de dingen die des Geestes Gods zijn. Hij kan ze ook niet verstaan. Maar de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen. En daarom zegt de Heere Jezus: 'Gij hebt niet ontvangen de Geest der wereld, maar de Geest die uit God is'.

En nu wordt hier van de Heilige Geest beleden, dat Hij tezamen met de Vader en de Zoon, waarachtig en eeuwig God is. Dat Hij even als de Vader, waarachtig en Eeuwig God is. Dit is reeds in zondag 8 beleden. Dat wordt hier niet alleen herhaald, maar ook uitgebreid. In zondag 8 ging het erom dat de Heilige Geest van eeuwigheid God is, net als de Zoon, net als de Vader. Maar hier gaat het erom dat en de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, niet alléén in wezen zijn, maar één zijn. De meest volmaakte harmonie. En als wij de Heilige Geest een naam zouden mogen geven, dan zouden we mogen zeggen: Hij is de afsluiter van Gods werk. Daar is wanneer een huis gebouwd wordt, iemand die het uitdenkt. Daar is iemand die het uitvoert en daar is ook iemand die het versiert. En als ik dit beeld in eerbied op God mag overbrengen: is het God zelf die de weg der zaligheid uitdenkt, de Zoon die het werk der zaligheid verricht en de Geest die het werk der zaligheid toepast. Hij Die de grote versierder is. Een huis mag klaar zijn, en er mag alles aan gedaan zijn, maar zolang de schilder niet geweest is, en de stoffeerder, ach u weet het wel. En zo is het ook met de werken Gods. Hij is de afsluiter van de werken Gods reeds in de schepping. Wanneer de Vader door Zijn machtswoord hemel en aarde geschapen heeft, lezen wij: 'en de Geest Gods zweefde over de wateren'. Hij maakt alles af. Wij lezen van Hem dat Hij het gelaat van de aarde vernieuwd. Je zou zeggen: de Heilige Geest geeft in elke lente de aarde een nieuw gezicht. Een spiksplinternieuw gezicht. Je komt er niet op uitgekeken!

Het is de Heilige Geest, die als de Vader de mens gevormd heeft uit het stof der aarde, als levensadem fungeert in Zijn neusgaten. Dat wil zeggen: die mens tot een levende ziel maakt. En als Ezechiël de tempelstroom ziet ontspringen onder de dorpel van het heiligdom, dan weet hij dat waar de stroom ook maar heen gaat, het daar gaat leven. Daar zijn niet alléén vissen in menigte, maar daar schieten bomen, planten en bloemen aan alle kanten omhoog. Die Geest is een Geest van versiering. Dat zien we vooral bij Bezaliël en Aholiab. Ja, die voetbalhelden van Ajax zitten er bij de jongens beter in. Maar Bezaliël en Aholiab waren twee kunstenaars, die op een bijzondere wijze de Geest van God hadden gekregen. En die waren tot deze taken bekwaamd gemaakt door de Geest om te gaan versieren. Dat geldt niet alleen van de schepping, maar dat geldt zeker ook van de herschepping. Want Gods Geest vernieuwt de mens. Dat leert de Bijbel uitdrukkelijk. Een algehele vernieuwing is nodig voor de verdorven mens. En Hij versiert de gemeente om haar als een reine bruid aan God de Vader voor te stellen. Moet u eens indenken! Dat de Geest bij wijze van spreken van de morgen tot de avond bezig is om de gemeente die door en door onrein is in zichzelf, zo te versieren dat ze als een reine bruid voor God staat!

En zo kunnen wij dan ook zeggen dat die Geest nog steeds aan het werk is. Wij lezen dat, als de schepping voltooid is, gezegd wordt: 'alzo zijn volbracht de werken Gods'. Dat is het werk van de Vader, dat tot op zekere hoogte in de schepping is volbracht. Wij lezen als de Heere Jezus de Geest geeft op Golgotha dat Hij stervende uitroept: 'Het is volbracht'. Het eeuwig verbond en testament der genade is vastgemaakt. Maar van de Heilige Geest lees je dat niet. Die gaat rusteloos door, want Zijn werk is nog niet af.

Eerst moet de laatste der uitverkorenen worden toegebracht; eerst moet de hele kerk zonder vlek of rimpel voor God staan. Eerst moet er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zijn waarop gerechtigheid woont. Eerst moet de gerechtigheid zelfs de bodem van de zee bedekken. Eerst moet het reinste hallel weer klinken uit alle oorden en hoeken van de schepping, voor dat de Heilige Geest zegt: het is volbracht! En dat ook Hij, de derde persoon van het Goddelijk wezen ingaat in Zijn Sabbatsrust. En dat niet zonder de Vader en zonder de Zoon. Hij staat daar bij op de voorgrond in de heerlijkste harmonie en samenwerking met de Vader en de Zoon. Wat is God groot gemeente! We laten het nu even rusten. Dat er in God nu niemand meer of minder, ouder of jonger is. Dat er in God nu niemand is die de eerste of de laatste is. Maar dat de Vader, Zoon en Heilige Geest, die te prijzen zijn tot in der eeuwigheid, van gelijke eeuwigheid zijn. Zij zijn van gelijke waarde en gelijke inhoud. En op die vaste rots, op deze Drie enige God, is de kerk gefundeerd! Is dat niet een vast fundament gemeente!

Daarom verbaast het ons niet, dat na het werk van God de Vader en van God de Zoon, u en ik niet aan de beurt komen, maar dat er boven dit stuk staat 'van God de Heilige Geest en onze heiligmaking'. Veel mensen denken dat als de Vader de hemel en de aarde geschapen heeft, en de Zoon heeft Zijn bloed gestort, dat wij de rest wel zelf min of meer kunnen fixen, in samenwerking met God. Maar gemeente, we komen er héél niet aan te pas, want de catechismus gaat zo door en zegt: 'van God de Heilige Geest en onze heiligmaking'. Nu dat is even een voorrecht. Dat heel Gods werk in God drie-enig is gefundeerd, maar ook door God drie-enig word uitgevoerd. Dat is het eerste.

En het tweede wat de catechismus ons leert is: 'ten andere, dat Hij, dat is de Geest ook mij gegeven is'. U moet op elk woord letten: 'ook mij gegeven is, opdat Hij mij Christus, door een waar geloof, Christus en al Zijn weldaden deelachtig maken, mij trooste, en eeuwig bij mij blijve'. Gemeente, wat een wonder! Als wij duizelingwekkende dingen horen over God, uit God, dat daar een kind in de kerk opstaat (zo ging dat in de tijd van de reformatie) en de vraag en het antwoord van de catechismus op zei voordat de dominee ging preken. Stel nu dat dat kind een allerprilste geloof in zijn of haar ziel heeft, want dat doet God. Dat daar zo'n kind staat te stamelen over dingen waar wij met zijn allen lang niet bij kunnen. En dat er zo'n kind in één keer opspringt en zegt: Ja maar, Hij is ook mij gegeven!

Gemeente, wat moet God een afstand afleggen om bij ons te komen. Veel verder dan de maanreizigers hebben afgelegd. Want wij denken altijd God en de ziel, en dat is een belangrijk onderwerp. Maar hebt u er wel eens aan gedacht, wat God allemaal al gedaan heeft voordat Hij bij u op de deur van uw hart komt kloppen? We zagen het: God de Vader en de Zoon en de Geest deden en doen hun werk, maar ook in de historie, dat het heil uit Jeruzalem is gekomen naar Rome, en andere plaatsen. Dat het zich langzaam maar zeker heeft verspreid over Europa. U weet dat nog wel uit de vaderlandse- en de kerkgeschiedenis, Anders wordt het tijd dat u het weet, dat daar in Utrecht een standbeeld staat met een bisschop erop, die hier voor het eerst het evangelie heeft verkondigd.

Dat door de reformatie de kerk is gezuiverd. En dat God Zijn kerk door al de hoogte en diepte punten in stand heeft gehouden. Dat God met Zijn woord en Zijn prediking en met Zijn Geest in de geslachten is ingegaan en dat Hij daar getuigen heeft verwekt, en dat wij de Bijbel hebben, dat is ongelooflijk wat de Heilige Geest al gedaan heeft voor, dat wij één letter gehoord hebben. In het teken van de doop is ontvangen. Gemeente, wat heeft God al niet gedaan voordat Hij in Zoetermeer terecht kwam? Daar moeten de jongens en de meisjes maar eens aandenken! Ontzaglijk veel gedaan. Maar daar staat hier: 'ook mij'. Dat wil zeggen: eerst aan de kerk, in haar geheel. Dat behandelt de catechismus de volgende keer. Hier staat: 'Ook mij'. Dat is dus een zeer persoonlijke zaak. En daarom is het hier ook de plaats dat hier zo'n kind (een kind Gods hoe oud of jong ook) het uitjubelt: Hij heeft Zijn Geest ook mij gegeven! Daarom herhalen wij de vraag: Hebt ook u persoonlijk de Heilige Geest ontvangen? Want die is helemaal onmisbaar tot zaligheid. En daarin hebben wij getrouw te zijn om ons zelf te beproeven, want wij worden van nature geleid door een leugengeest.

Wat doet die Geest gemeente? Daar is zo'n ouderwetse uitdrukking die je om geen geld zou willen kwijtraken. Daar wordt wel eens gezegd: De Heilige Geest ontdekt een mens aan zichzelf. Dat is een prachtige uitdrukking voor een diepe zaak. Dat betekent, dat wij met al onze wijsheid (hoe belangrijk die overigens mag zijn), helemaal niet op de hoogte zijn met God en Goddelijke zaken en nog minder ons zelf kennen. Dat die Geest ons aan onszelf ontdekt en dat Hij ons God ontdekt. Wat het eerste is, zegt Calvijn, laat ik in het midden. Eerst God of dan de mens, of eerst de mens en dan God? Hij zegt: het één zit aan het ander vast. Gemeente, dat is geweldig! En nu wordt hier gezegd dat de Heilige Geest die dus, daar over straks, ontdekkend werkt, die mij gegeven is! Kunnen we dat dan zomaar nazeggen gemeente? Och, na-apen en napraten is niet moeilijk, maar de genade maakt eerlijk. De echte genade maakt een mens eerlijk. En nu kunnen er allerlei indrukken zijn bij een mens en die zijn niet zonder waarde. Daar kunnen soms ook allerlei bewegingen zijn en gewetenskloppingen die toch overgaan. Daar kan tijdelijk soms een ernst zijn in het opgaan naar Gods huis, daar kan zelfs een zeker verstandelijk licht zijn in de verlossingsweg. Denk maar aan Biliam en Kajafas en anderen. Maar dat is niet de Heilige Geest te hebben ontvangen. Calvijn maakte onderscheid tussen de algemene werkingen van Gods Geest. Dat zijn dus werkingen die ook de ongelovigen, althans ten diepste ongelovigen, ook deelachtig kunnen zijn. Denk maar aan de dwaze maagden en denk maar aan de mensen uit Hebreëen 6, die Christus opnieuw op straat kruisigen en daarmee de zonde tegen de Heilige Geest hebben bedreven.

Gemeente dat is een zaak waarin teerheid en voorzichtigheid maar ook eerlijkheid ons moeten lijden. En als iemand nu zegt: hoe weet ik nu dat ik de Heilige Geest heb ontvangen in Zijn bijzondere werking en niet in Zijn algemene werking alleen? Dan antwoord ik dat de algemene overtuigingen van de Geest een mens wel korter of langer tijd kunnen inbinden, maar hem nooit onder God brengen. De bijzondere overtuigingen van de Geest brengt een mens onder God.

Dat het hem niet om zichzelf alleen gaat, daar mag het gerust mee beginnen, 'haast u om uws levens wil'. Maar dat het ons ten diepste gaat om God! Nog niet zo lang geleden zei iemand tegen mij: Dat een mens al zijn best doet. Stel dat hij door het evangelie aangeslagen wordt om behouden te worden. En dat God al Zijn best doet om een mens verloren te laten gaan. U moet dat goed begrijpen! Dat die zijn leven verliest, niet om hem in de afgrond te werpen, maar dat God bezig is met een mens naar de rand te brengen, waarin hij God toevalt. Die bijzondere werkingen van Gods Geest brengen een mens onder God. Waarin het niet alléén gaat om onszelf, dat ook, maar waarin het ons gaat om God. Zij hebben ook een vrucht. Zoals elke geboorte een vrucht heeft. Zo heeft ook de geestelijke geboorte een vrucht, namelijk het nieuwe leven. Nu zegt iemand: ja maar dat is nou juist mijn nood. Ik kan mijzelf niet kwijt. Daar staat ergens in de Bijbel: de kinderen zijn gekomen tot aan de geboorte, maar er is geen kracht om te baren. Nu dan grijpt een chirurg in. En gemeente, zo kan het ook geestelijk zijn, dat mensen aan de rand van de troon der genade liggen en dat er soms diepgaande overtuigingen zijn geweest, maar het lijkt wel alsof het overgaat en ze hebben er smart over, diepe smart. Ze kunnen er niet onderkomen en oude zonden staan op, en nieuwe zonden staan op. Ze zitten in de strikken en ze hebben geen indrukken meer, ze zitten onder het woord en het doet ze weinig of niks. En ze hebben tegen God gezondigd. Ze hebben de Geest uitgeblust. En de duivel speelt zijn spel. Want er zijn er ook in Zoetermeer die heen en weer geknikkerd worden door de vorst der duisternis, want de Geest heeft ten doel om u af te breken, maar de duivel heeft ten doel om u te vermoorden.

De Geest heeft tot doel om u duidelijk te maken dat er voor God geen hopeloze gevallen zijn, maar de duivel heeft ten doel om u en mij wijs te maken dat kan voor jou niet meer. Het is afgelopen. Het is uitgesloten. Dat blijkt alleen al uit het feit dat we nu nog zijn in het heden der genade. Stel nu dat een mens zich vergist zou hebben (en we zijn bedriegers van huis uit), dan kan God vandaag nog een nieuw begin met ons maken. Dus als de duivel u nou wijs maakt en zegt: het is nooit wat met je geweest. Spreek hem dat nu maar niet tegen en zeg maar: Heere als dat waar is, dan kunt U vandaag nog een nieuw begin met mij maken! Ik predik u Christus, die onder alle geweld van de duivel vandaan haalt! En die ook tot de gebundene in ons midden zegt: kom uit en kom tevoorschijn! Tegen de macht van Christus is de duivel niet opgewassen. En tegen de trekkracht van de Heilige Geest is de duivel niet opgewassen. Daarom gemeente, leren wij deze inwoning van de Geest onder het Woord. Bijzonder in de binnenkamer, want daar kan veel zijn wat niets is, en daar kan weinig zijn dat veel is. En al bent u nu duizend keer veroordeeld, als er één tollenaarsgebed één zucht, die doorgaat naar Christus tot de troon, van de tollenaar, is dat voldoende. Dan ligt de weg der zaligheid eenvoudig. Hoe onmogelijk dat is in onszelf. En nu staat hier als een wonder als een juichkreet, dat Hij ook mij gegeven is! Daar zit de verbazing in: van hoe bestaat het? Dat een Heilige wil wonen in een onheilige! Dat een Reine wil zijn in een onreine! Dat de Onbevleete wil zijn in een bevleete! Dat de Geest der waarheid wil wonen in een leugenkind. Dat de Geest die alleen maar licht is in een blinde komt inwonen.

Gemeente, de Heilige Geest wordt geschonken! Er staat dat Hij ook mij gegeven is. En daarom las ik u dat tweede gedeelte uit Handelingen van de stad Efeze. Daar waren mensen, discipelen van Johannes de Doper, die waren door Johannes gedoopt en ze hadden hun blik geslagen op het Lam Gods, maar meer wisten die mensen niet. Ze wisten niet dat daar een Geest was uitgestort in Jeruzalem. En als Paulus het persoonlijk de vraag stelt: Hebt gij de Heilige Geest ontvangen, dan zeggen die mensen: we weten niet eens dat er een Heilige Geest is. Wisten die mensen dan bij wijze van spreken van toeten noch blazen? Nee, integendeel, wat zij wisten onder de scherpe prediking van Johannes de Doper dat zij voor 100 % veroordeeld waren, en dat Jezus Christus het Lam Gods was en in die doop te zijn ze gedoopt. En toen zegt Paulus, maar daar is meer. En toen heeft hij in zijn apostolische volmacht met deze mensen gebeden. Hij heeft de handen opgelegd en ze hebben de Heilige Geest als de Pinkstergeest, als de Geest der inwoning ontvangen. Dat was het niveau waar Paulus de gemeente opbouwde. Laten wij onszelf en de gemeente er maar naast leggen.

Gemeente, dat is wat de Heilige Geest ontvangen hebben! Als de Geest die Christus verheerlijkt. Wij leren dus dat daar verschil is tussen de werkingen van de Geest. Om ons af te breken in onszelf en in Christus te doen overgaan. En als die Geest komt inwonen in het hart vanuit de vereniging met Christus, dat moeten we niet scheiden, want het één is groot en het ander is groter. En het is allebei even groot. Als het daaraan toekomt dan is alles groot! Maar het gaat erom dat wij geoefend worden in Gods waarheid. Dat er werkingen van de Geest zijn. Wat mij betreft dat er ook zaligmakende werkingen tot aan de Borg toe zijn. Maar waarin toch de Geest niet tot rust komt. En u ook niet. Want dat Hij zegt: ik wil op mijn plaats wonen. En als wij dan vragen: maar wordt dan een mens daar niet hoogmoedig van?

Daar staat gemeente dat Hij mij gegeven is! En als je nu iets krijgt van een ander, waar u zo verschrikkelijk om verlegen zit, zou dat hoogmoedige mensen maken? En als ze dat worden, is de Heilige Geest allang weg, althans in Zijn werkingen. Nee, genade maakt klein. Juist dan wanneer die Geest met Christus verenigt. Dan maakt Hij een mens o zo klein. En die Geest die doet dat opdat Hij mij Christus en al Zijn weldaden door een echt geloof deelachtig maakt. Dat wil zeggen: de Heilige Geest is erop uit om Christus te verheerlijken. Ik liep eens als jongen met iemand de kerk uit en toen zei die man: het is ons weer aangezegd. Nou daar had die man gelijk in. Het was ook gezegd, maar hij bedoelde ermee: wij zijn gewaarschuwd. Dat is dringend noodzakelijk. Maar dat is de helft. De prediking mag niet alleen bestaan uit waarschuwingen. Ze moet ook de weg wijzen. Want daar zijn mensen die als zij maar kris en kras horen waarschuwen, denken dan is het goed. Maar dan hebben ze toch nog niet goed de Bijbel gelezen, want daar staat: dat die Heilige Geest mij gegeven is, op dat Hij mij Christus en al Zijn weldaden door een echt geloof deelachtig make. En daar gaat het werk van de Heilige Geest mee gepaard. Want die Heilige Geest maakt ruimte voor God. Hij maakt ruimte voor Christus. Altijd is die Geest erop uit, niet om u en mij in het leven te laten, maar om God aan Zijn eer te brengen. Om ons onder God te brengen. Om ons te doen opstaan uit de doodloop der zonde, en de stem van de Zoon van God te doen horen. Zo verschrikkelijk ver liggen wij weg.

En als u zegt, wat leert die Geest? Dan mag ik een paar elementen noemen: dat we zo verduisterd zijn in het verstand. Daar zijn vandaag een heleboel mensen die problemen hebben. Dat is een modewoord. Maar daar zijn weinig mensen die zonden hebben. Lelijke, vuile zonden waarvan ze alleen gereinigd worden door het bloed van Christus. Ik begrijp dat wel als je een probleem hebt, kun je zo lekker zitten wikken en wegen op een stoel. En als je zonde hebt, dan slaat God je door de knieën heen. Want dan moet je met die lelijke zonde zonden voor God komen. Daar ontdekt de Heilige Geest aan dat ons verstand verduisterd is. Natuurlijk zijn er vragen en natuurlijk mag er over gesproken worden ook met de kinderen. Maar denk er goed om dat geen enkele zaak met ons verstand alleen wordt opgelost. Het zit veel dieper. Die Heilige Geest laat ons zien dat wij actief en passief dood zijn in de zonde. Actief dat wil zeggen in verzet en passief dat wij ver van God af liggen. Wij zijn onwillig en onbekwaam. Wij zijn vol van eigenwillige Godsdienst. En die Heilige Geest laat vooral zien dat wij verwerpers zijn van het bloed van Christus. Gemeente, dan gaan we eronder door. Dan leren we buigen onder God. Dat hebben we allemaal nodig. Niet maar eens een keer, maar zeker in de aanvang en de voortgang.

Gemeente, de wegen zijn wel verschillend: er zijn wel eens mensen die door de liefde gedragen tot de Borg komen, maar er zijn ook wel eens mensen die met de roede heen geslagen worden. Dat maken wij niet uit. De wegen zijn verschillend, maar de elementen zijn hetzelfde. De Heilige Geest maakt Christus noodzakelijk. Hij leert de jongens en de meisjes, de kinderen in de gemeente en ook de ouderen dat ze zonder de Heere Jezus Christus voor God niet kunnen verschijnen. Hij maakt Hem vooral voortreffelijk, uitmuntend, excellent zeggen we dan. Zo uitstekend bekwaam voor geestelijk doden, actief of passief, voor mensen in verzet en vijandschap, of voor mensen met zonden en wonden, die het bloed van Christus vertreden hebben. Hij is zo bekwaam om niet alleen God te vertegenwoordigen bij de mensen en Zijn Goddelijk recht hoog te houden, maar ook om die mens te lokken en te trekken. Daarom is de Heilige Geest als de bruidwerper ook vanavond bezig om mensen te trekken. U weet Eliezer ging op een vrouw uit voor Izaäk, en hij kwam met Rebekka thuis. En het was zijn grootste vreugde, toen zijn heer deze vrouw kreeg.

En wat moesten nu alle ouders in de gemeente en onderwijzers en onderwijzeressen en alle mensen waar we ook maar staan, nu werpers zijn voor de Zaligmaker. Al kijken mensen ons met verglaasde ogen aan, dat ze zeggen: waar heeft hij het over? Dat wij hem aanprijzen en zeggen: Hij is zo bekwaam om een zondaar Zalig te maken. Hij is de weg, de waarheid en het leven. Hij heeft een schat in Zijn hart, die niet in woorden is uit te drukken. Want wat in geen mensen brein is opgekomen, wat niemand heeft gedacht dat heeft God bereid voor hen die Hem liefhebben. En in Zijn peilloze zondaarsliefde zegt Hij ook vanavond: 'komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven!' Die Geest schildert Christus voor ogen. Dat u weg van Hem raakt. Dat u zo'n verlangen naar Hem krijgt, dat u pijn in uw hart krijgt en zegt: Maar deze God, deze Zaligmaker moet ik hebben of ik sterf. Gemeente, en nu heeft de Heere karrevrachten van beloften in Zijn Bijbel staan. En de duivel maakt ze allemaal verdacht en zegt: maar die is niet voor jou! Karrevrachten vertroosting staan in de Bijbel.

En telkens zakken ze weg in moedeloosheid. En dat is het die Geest die ons op al onze werken de dood leert schrijven. Want als het erop aan komt, doet er van u en van mij helemaal niets mee. Het is genade. Het is vrije genade. Hij doet die stem horen. En als daar staat: dat Hij mij Christus door een waarachtig geloof, of door een echt geloof deelachtig make, dan betekent dat: dat Hij niet komt om aan te vullen. Want daar zitten hier wel mensen met tekorten in het gewone leven, die het ook al niet makkelijk hebben. Er zitten hier ook mensen met geestelijke tekorten. Als ze daar nou maar eens van af waren. Maar het is nog veel erger: u bent nog veel armer dan u denkt!

De Heere Jezus komt niet om te delen maar om te ruilen! En dat is een ontzaglijk diep wonder gemeente. Het is zo'n groot wonder dat de eeuwigheid daarvoor nodig is omdat te doordenken. En dat te prijzen, dat God een Goddeloze rechtvaardigt om niet. Dat de Heere Jezus Christus alléén voor zondaren gekomen is en dat Hij Zijn gerechtigheid, die zo alles overtreffend is. Die gerechtigheid die van top tot teen reikt, dat die een zondaar omslaat. Gemeente, wat is Hij groot! Er zijn hier mensen, die misschien wel eens gezegd hebben: 'Ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg'. Er zijn hier wellicht mensen die wel eens gekermd hebben: 'Geef mij Jezus of ik sterf'. En telkens opnieuw moesten zij het zelf weer vasthouden. Dat maakt uw strijd uit. Maar als de Heere het nou eens omkeert en Hij zegt: Ik houd jou vast. Ik houd jou helemaal vast, maar dan laat ik jou helemaal verdwijnen in Mijn Zoon. Dat zou even groot zijn! Want dan verliezen we ons leven. En de Heere Jezus zegt: 'die het zal willen behouden, die zal het verliezen, maar die het verliezen zal om Mijntwil, die zal het behouden'. Dan zitten we zelf niet meer op onze ervaringen die er zijn. Want geloof zonder ervaringen is er nooit geweest. Dat moet u zich maar nooit laten wijs maken.

Maar een ander zaak is dat we ook door onze ervaringen heen zakken. En die zijn allemaal waar in Hem. Maar dan rusten wij niet op toen en toen. En hoe vaak horen we dat, en in zekere zin hoorden we dat maar meer. Maar dan rusten wij op Hem zelf! En dat doet de Heilige Geest zo wonderbaarlijk. Dat als Hij werkt, dan keert niemand het, en dan gaat u gewoon door met stofzuigen als u huisvrouw bent en de man met zijn werk, en de jongens op de scholen. Maar die Geest die werkt door, dat is zo groot. Als de Geest in een gemeente doorwerkt. En wanneer Hij werkt, wie zal het keren? Hij doet het zo wonderbaarlijk, dat Hij de lammeren van de kudde niet dood jaagt. Hij werpt geen knuppels in het hoenderhok. Maar Hij voedt de zogende heel zachtens. De lammeren van de kudde hebben Zijn bijzondere aandacht. De schapen van de kudde geeft Hij een bijzondere opdracht.

Kijk gemeente, zo opent nu de Heilige Geest de schatten van het genade verbond, waarin de Heere Jezus Christus het centrum is. Deelachtig maken, en dan staat erbij: al Zijn weldaden. Daar ben ik nu kort over, want het is tijd. Die weldaden, daar komen we nog uitvoerig op terug. Het zijn: de vergeving der zonde, het eeuwige leven, de wederopstanding des vlezes, en wat al niet meer. Dat deelachtig maken van Christus, dat is in Hem gefundeerd worden. Het is in Hem in gelijfd worden. Uit Hem de sappen betrekken. Bij ons is de dood.

Onttrekt God maar één moment, laat staan een dag, een week, een maand, het Zijne, dan is dood en duivel en zonde het onze. Gemeente, Hij is een volkomen Zaligmaker. Een volkomen profeet, Priester en Koning. En nu hebben alle jongens en meisjes die hier zitten een belofte ook van de Heilige Geest. Want in het doopformulier staat dat wij in de Naam van de Heilige Geest gedoopt worden, zo verzekerd ons de Heilige Geest door dit sacrament dat Hij bij of in ons wonen wil. Ons toe-eigenende het geen wij in Christus hebben. Is daar nou een jongen of meisje blij mee? Zeg, dat had ik nou nooit gedacht, dat ik om die Heilige Geest mag bidden, die mij persoonlijk beloofd is? Jazeker, het is een Bijbels onderwijs van de reformatie en van de kerk. Als je er maar geen vloer van maakt, waarin je in een oppervlakkige Godsdienst wegzakt, maar dat het erom gaat dat die Heilige Geest Christus en Zijn weldaden deelachtig make. In de tweede plaats jongens en meisjes jullie hebben het boek van de Heilige Geest: De hele Bijbel. En dat wonder van dat boek wordt je hoe langer hoe groter.

Tenslotte staat hier dat die Heilige Geest troost en eeuwig blijft. Troosten dat is altijd in droefheid het hoofd opheffen. En het is met een Christen net als met iemand die op een stoffige weg loopt en daar komt een auto langs en die smijt al dat stof omhoog. En die stofjes gaan in de ogen en loopt maar te wrijven, en de tranen lopen er tenslotte uit. Ik zag straks een meisje zitten in de kerk die had ook last van zo'n vuiltje in het oog. Daar kan je zo'n last van hebben. En zo is een Christen ook vaak. Hij heeft vaak stof in zijn ogen, en dan lopen de tranen eruit en dan komt die Geest om ze te troosten. Die komt om te laten zien dat Hij blijft. Er zijn een heleboel mensen, die je vandaag omhoog heffen en morgen laten ze je vallen. Als de Heere God zo deed met Zijn kinderen dan zag het er slecht uit. Maar de Heilige Geest blijft waar Hij intrek nam, en dat kan door verlatingen gaan, of door smartelijke wegen gaan, of door het niet letten op de vermaningen. 'Bedroef de Heilige Geest Gods niet'. Dat kan, maar Hij maakt het waar en het wonder wordt steeds groter: 'Ik ben er en Ik blijf er'. Wel, dan komt de vermaning juist zo krachtig tot ons. 'Aangezien u een tempel van de Heilige Geest zijn, zo bedroef de Geest Gods niet die in u woont!'

Amen

G. Boer